

TIJORAT BANKLARIDA LIKVIDLILIKNI TARTIBGA SOLISH AMALIYOTINING ZAMONAVIY HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI

CURRENT STATE AND DEVELOPMENT TRENDS OF LIQUIDITY REGULATION PRACTICES IN COMMERCIAL BANKS

¹O'ktamov Nodirjon
Maxamatnosir o'g'li

¹Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti mustaqil tadqiqotchisi.
G-mail: nodirjonuktamov@gmail.com

Annotatsiya Abstract

Uzb. - Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarida likvidlilikni tartibga solish amaliyotining zamonaviy holati va rivojlanish tendensiyalari kompleks tahlil qilingan. Tadqiqotda 2020–2025-yillardagi bank tizimi ko'rsatkichlari, Bazel III doirasidagi LCR va NSFR me'yorlari, yuqori sifatli likvid aktivlar (HQLA) hajmi va ulushi, bank tizimining mulkchilik tarkibi hamda dollarizatsiya dinamikasi rasmiy manbalar asosida baholangan. Natijalar O'zbekiston bank tizimida LCR va NSFR ko'rsatkichlari amaldagi minimum talablardan yuqori ekanini, davlat ishtirokidagi banklar ulushi bosqichma-bosqich kamayib borayotganini va milliy valyutadagi resurs bazasi kengayayotganini ko'rsatadi.

Eng. - This article provides a comprehensive analysis of the current state and development trends of liquidity regulation in commercial banks of the Republic of Uzbekistan. The study evaluates banking-sector indicators for 2020–2025, the LCR and NSFR requirements under the Basel III framework, the volume and share of high-quality liquid assets (HQLA), the ownership structure of the banking system, and dollarization dynamics using official sources. The results show that LCR and NSFR remain above the applicable minimum requirements, while the role of state-owned banks is gradually declining and the domestic-currency funding base is expanding.

Kalit so'zlar: Keywords:

❖ *tijorat banki, likvidlilik, LCR, NSFR, Bazel III, makroprudentsial nazorat, HQLA, dollarizatsiya, bank nazorati.*
❖ *commercial bank, liquidity, LCR, NSFR, Basel III, macroprudential supervision, HQLA, dollarization, banking supervision.*

Kirish.

Zamonaviy moliyaviy tizimda bank likvidliligini tartibga solish alohida kredit tashkilotining barqarorligi bilan birga butun moliyaviy tizimning uzluksiz ishlashi uchun ham muhimdir. Global moliyaviy inqirozlar va banklarda kuzatilgan likvidlilik tangliklari kapital yetarliligi bilan bir qatorda qisqa muddatli likvid aktivlar hamda barqaror

moliyalashtirish manbalarini boshqarish zarurligini kuchaytirdi. Shu sababli Bazel III doirasida LCR va NSFR kabi prudensial ko'rsatkichlar likvidlilik riskini nazorat qilishning asosiy vositalari sifatida shakllandi [1; 2].

O'zbekistonda bank tizimini xalqaro standartlarga yaqinlashtirish, davlat ishtirokini qisqartirish va riskka asoslangan nazoratni

rivojlantirish bo'yicha islohotlar davom etmoqda. 2025-yilda yakunlangan ilk FSAP baholovi bank nazorati va moliyaviy barqarorlik institutsional tizimida sezilarli siljishlar mavjudligini, shu bilan birga prudensial tartibga solish va konsolidatsiyalashgan nazoratni yanada takomillashtirish zarurligini qayd etdi [3; 4].

Bank tizimining tarkibiy xususiyatlari likvidlikni boshqarish amaliyotiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. 2025-yil 1-dekabr holatiga davlat ishtirokidagi banklar bank tizimi aktivlarining 65 foizini, kreditlarning 68 foizini va depozitlarning 53 foizini shakllantirgan. Bu ko'rsatkichlar davlat banklarining roli hanuz yuqori ekanini, biroq aktivlar bo'yicha ulush 70 foizdan oshmasligini ko'rsatadi [5].

Mazkur tadqiqotning maqsadi – O'zbekiston Respublikasi tijorat banklarida likvidlikni tartibga solish amaliyotining hozirgi holatini kompleks tahlil qilish, uning strukturaviy xususiyatlarini aniqlash va rivojlanishning ustuvor yo'nalishlari bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Mavzuga oid adabiyotlar sharhi.

Bank likvidligini tartibga solish nazariyasi va amaliyotini ilmiy o'rganish uzoq va boy tarixga ega bo'lib, unga chet ellik hamda mahalliy olimlarning fundamental ishlari asos bo'lib xizmat qilgan.

D. Diamond va P. Dybvig bank yugurishi, depozitlarni sug'urtalash va likvidlik o'rtasidagi bog'liqlikni nazariy model orqali asoslab, zamonaviy bank likvidligi nazariyasining muhim poydevorini yaratganlar [6].

B. Holmström va J. Tirole likvidlikning xususiy va davlat manbalari masalasini rivojlantirib, ayniqsa agregat noaniqlik mavjud sharoitda xususiy sektor likvidlik ehtiyojlarini to'liq qoplay olmasligi va davlat likvid aktivlari farovonlikni oshirishi mumkinligini ko'rsatganlar [7; 8].

F. Allen va D. Gale banklararo aloqalar orqali moliyaviy shoklarning tarqalishi mexanizmini tahlil qilib, likvidlik tanqisligining tizimli xususiyatga ega bo'lishi mumkinligini ko'rsatganlar. Mazkur yondashuv tizimli risk va moliyaviy yuqum hodisasini tushuntirishda muhim nazariy asoslardan biri hisoblanadi [9].

É. Bordeleau va C. Graham likvid aktivlar ulushi bilan bank rentabelligi o'rtasidagi bog'liqlik chiziqli emasligini empirik jihatdan ko'rsatganlar: ma'lum darajagacha likvid aktivlar foydalilikka ijobiy ta'sir qilishi, haddan tashqari yuqori likvidlik esa daromadlilik imkoniyatlarini cheklashi mumkin [10].

I. Distinguin, C. Roulet va A. Tarazi AQSh va Yevropadagi ochiq aksiyadorlik banklari ma'lumotlari asosida kapital va likvidlik qarorlari o'zaro bog'liq ekanini, bu bog'liqlik bank hajmi va bozor sharoitiga qarab farqlanishini aniqlaganlar [11].

Mahalliy adabiyotlarda Sh.Z. Abdullayeva va U.O'. Azizovning «Bank ishi» darsligida tijorat banklari faoliyatini tashkil etish, likvidlik, aktiv va passiv operatsiyalar hamda bank nazoratining nazariy-amaliy jihatlarini tizimli yoritilgan [12; 13].

T.M. Karaliyev va I.F. Sayfiddinov tijorat banklarini tartibga solish va nazorat qilish masalalarini, jumladan Bazel standartlari va prudensial talablarni milliy bank amaliyoti bilan bog'liq holda ko'rib chiqqanlar [14].

Milliy normativ bazada bank likvidligi va prudensial nazoratning huquqiy asoslari «Banklar va bank faoliyati to'g'risida»gi hamda «O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida»gi qonunlarda belgilangan [15; 16].

2025-yilgi IMF-Jahon banki FSAP materiallari O'zbekiston bank tizimining barqarorligi, davlat banklarining yuqori ulushi, bank nazorati sifati, stress-testlar va prudensial tartibga solish bo'yicha eng yangi institutsional baholardan biridir. Mazkur hujjatlar riskka asoslangan va konsolidatsiyalashgan nazoratni chuqurlashtirish zarurligini ta'kidlaydi [3; 4].

Ko'rib chiqilgan tadqiqotlar bank likvidliligini nazariy va amaliy jihatdan keng yoritadi. Mazkur maqolaning ilmiy vazifasi 2020–2025-yillardagi O'zbekiston bank tizimi ko'rsatkichlarini yangilangan rasmiy ma'lumotlar asosida tizimlashtirish, LCR va NSFR dinamikasini baholash hamda milliy prudensial amaliyotning rivojlanish yo'nalishlarini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot metodologiyasi.

Tadqiqotda tarixiy-genetik va qiyosiy tahlil, kontent-tahlil, tizimli yondashuv hamda statistik tahlil usullaridan foydalanildi. Empirik baza O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining bank tizimi bo'yicha rasmiy statistikasi va moliyaviy barqarorlik hisobotlari, IMF–Jahon banki FSAP materiallari hamda Basel Committee on Banking Supervision hujjatlaridan shakllantirildi. Raqamli ko'rsatkichlar imkon qadar birlamchi rasmiy manbalar bilan qayta tekshirildi.

Tahlil va natijalar muhokamasi.

O'zbekiston bank tizimida 2020–2025-yillarda prudensial nazorat, riskka asoslangan yondashuv, makroprudensial siyosat va davlat banklarini transformatsiya qilish bo'yicha qator islohotlar amalga oshirildi. 2024-yil noyabridan 2025-yil bahorigacha IMF va Jahon banki missiyalari O'zbekistonda ilk FSAPni o'tkazdi; yakuniy FSSA 2025-yil iyunida, Basel Core Principles bo'yicha batafsil baholash esa 2025-yil avgustida e'lon qilindi [3; 4].

Likvidlilik bankning majburiyatlarini o'z vaqtida va maqbul xarajat bilan bajarish qobiliyatini ifodalaydi. O'zbekiston sharoitida likvidlilik dinamikasiga bank tizimining mulkchilik tarkibi, davlat operatsiyalari, kreditlash sur'atlari, valyuta tarkibi va monetar operatsiyalar ta'sir ko'rsatadi. 2025-yil 1-dekabr holatiga davlat ishtirokidagi banklar aktivlarning 65 foiziga ega bo'lgan; shu sababli davlat banklarining resurs va kredit siyosati tizim likvidliligida muhim omil bo'lib qolmoqda [5].

Tijorat banklari faoliyatining yuridik asoslari 2019-yilda yangi tahrirda qabul qilingan «Banklar va bank faoliyati to'g'risida»gi Qonun hamda «O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida»gi Qonun bilan belgilanadi [15; 16].

Likvidlilik riskini baholashda xalqaro amaliyotda ikki asosiy Bazel III ko'rsatkichi – Liquidity Coverage Ratio (LCR) va Net Stable Funding Ratio (NSFR) qo'llanadi. LCR bankning 30 kunlik stress davridagi sof pul chiqimlarini yuqori sifatli likvid aktivlar bilan qoplash imkoniyatini, NSFR esa bir yillik ufqda barqaror moliyalashtirishning talab etiladigan barqaror moliyalashtirishga nisbatini baholaydi; har ikkisi uchun Bazel minimumi 100 foizni tashkil etadi [1; 2].

Bank tizimining valyutaviy tarkibi ham likvidlilik riskini shakllantiradi. Markaziy bank ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yil 1-dekabrda xorijiy valyutadagi kreditlar jami kreditlarning 38 foizini, xorijiy valyutadagi depozitlar esa jami depozitlarning 21 foizini tashkil etgan; 2024-yil 1-dekabrda bu ko'rsatkichlar mos ravishda 43 va 26 foiz edi [17].

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki likvidlilik riskini prudensial me'yorlar, monetar operatsiyalar va makroprudensial nazorat vositalari orqali boshqaradi. Ushbu tizimda LCR, NSFR, kapital yetarliligi va leverage koeffitsienti kabi ko'rsatkichlar banklarning riskka chidamliligini baholashda muhim o'rin tutadi [18; 4].

2025-yilda O'zbekistonda 36 ta tijorat banki faoliyat yuritgan: 9 tasi davlat ishtirokidagi, 27 tasi boshqa banklar guruhiga kirgan. 2025-yil uchun 7 ta D-SIB – NBU, Agrobank, O'zsanoatqurilishbank, Xalq banki, Ipoteka-bank, Kapitalbank va Asakabank – belgilangan bo'lib, ular 2024-yil 1-oktabr holatiga bank tizimi aktivlarining 67 foizini tashkil etgan [19; 5].

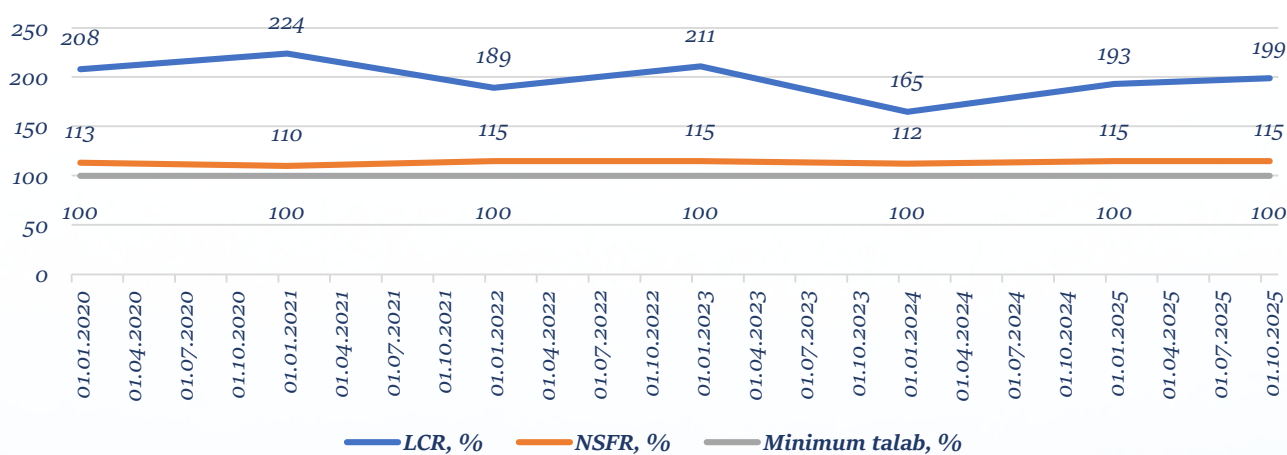
Bank likvidliligini tartibga soluvchi normativ-huquqiy baza birlamchi qonunchilik va Markaziy bankning prudensial hujjatlaridan tashkil topadi. Birlamchi huquqiy asos sifatida

«Banklar va bank faoliyati to'g'risida»gi hamda «O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida»gi qonunlar amal qiladi; likvidlilik va kapitalga doir aniq me'yorlar esa Markaziy bankning tegishli prudensial talablarida belgilangan [15; 16; 4].

2025-yil uchun asosiy prudensial minimumlar quyidagicha: LCR – 100 foiz, NSFR – 100 foiz, umumiy kapital yetarliligi – 13 foiz, Tier 1 kapital – 10 foiz, CET1 – 8 foiz, leverage koeffitsienti – 6 foiz. Ushbu qiymatlar

Markaziy bankning moliyaviy barqarorlik materiallarida keltirilgan amaldagi minimumlarga mos keladi [18].

IMFning 2025-yilgi batafsil baholashi O'zbekistonda bank nazoratini riskka asoslangan va konsolidatsiyalashgan yondashuvlar bo'yicha yanada chuqurlashtirish, ma'lumotlar sifati va nazorat jarayonlarini takomillashtirish zarurligini qayd etadi [4].

1-rasm. O'zbekiston bank tizimida LCR va NSFR ko'rsatkichlarining 2020–2025-yillardagi dinamikasi [3; 20]

Rasm ma'lumotlari shuni ko'rsatadiki, LCR ko'rsatkichi davr davomida 100 foizlik minimumdan ancha yuqori bo'lgan: 2025-yil 1-oktabr holatiga u 199,7 foizni tashkil etdi. NSFR esa shu sanada 115,8 foiz bo'lib, 100 foizlik minimumdan 15,8 foiz punkt yuqori bo'lgan. 2025-yil I yarim yillik hisobotida LCR va NSFR mos ravishda 195 va 117 foiz qayd etilgan bo'lsa, III chorak yakunidagi rasmiy

qiymatlar 199,7 va 115,8 foizni tashkil etgan [20; 18].

LCR dinamikasidagi tebranishlar HQLA hajmi, kreditlash sur'ati va bank balanslarining tarkibiy o'zgarishlari bilan bog'liq. 2024-yil 1-yanvarda HQLAning jami aktivlarga nisbati 14,9 foiz bo'lgan bo'lsa, 2025-yil 1-oktabrga kelib 18,0 foizga yetgan. Shu davrda HQLA hajmi 96,9 trln so'mdan 150,2 trln so'mgacha oshgan [3; 20].

1-jadval

O'zbekiston bank tizimining asosiy likvidlilik ko'rsatkichlari

Sana	HQLA, trln so'm	LCR, %	NSFR, %
01.01.2020	30,874	208,5	112,8
01.01.2021	50,476	224,5	109,9
01.01.2022	75,992	189,6	115,4
01.01.2023	104,473	211,6	115,6
01.01.2024	96,909	164,8	111,8
01.01.2025	133,229	193,8	115,3
01.10.2025	150,223	199,7	115,8

Jadvaldagi rasmiy qatorlar likvidlilikning barcha kuzatilgan davrlarda minimum me'yorlardan yuqori bo'lganini ko'rsatadi. Ayniqsa, LCR ko'rsatkichi volatilroq, NSFR esa

nisbatan barqaror diapazonda harakatlangan. Bu holat qisqa muddatli likvid aktivlar va uzoq muddatli barqaror moliyalashtirish dinamikasi bir xil emasligini ko'rsatadi [3; 20].

2-jadval

2025-yil 1-oktabr holatiga likvidlilik ko'rsatkichlari va minimum prudensial talablar

Ko'rsatkich	Amaldagi qiymat	Minimum talab	Holat
HQLA / jami aktivlar, %	18,0	10,0	Minimumdan yuqori
LCR, %	199,7	100,0	Minimumdan yuqori
NSFR, %	115,8	100,0	Minimumdan yuqori
Tezkor likvidlilik koeffitsienti, %	117,4	25,0	Minimumdan yuqori

2025-yil 1-oktabr holatiga HQLA 150,223 trln so'mni, HQLAning jami aktivlardagi ulushi 18,0 foizni tashkil etgan. LCR 199,7 foiz, NSFR 115,8 foiz va tezkor likvidlilik koeffitsienti 117,4 foiz bo'lib, ularning barchasi amaldagi minimumlardan yuqori [20].

Bank tizimining mulkchilik tarkibi likvidlilik va moliyalashtirish modelini baholashda alohida ahamiyatga ega. 2025-yil 1-dekabr holatiga 36 ta tijorat bankidan 9 tasi davlat ishtirokidagi banklar bo'lib, ular aktivlarning 65 foizini, kreditlarning 68 foizini va depozitlarning 53 foizini shakllantirgan [5].

3-jadval

O'zbekiston bank tizimining mulkchilik tarkibi va davlat banklari ulushi (2025-yil 1-dekabr)

Ko'rsatkich	Jami / soni	Davlat banklari	Boshqa banklar
Tijorat banklari soni	36	9	27
Aktivlar, trln so'm	892,939	576,268 (65%)	316,672 (35%)
Kreditlar, trln so'm	595,309	401,863 (68%)	193,446 (32%)
Depozitlar, trln so'm	390,993	205,893 (53%)	185,100 (47%)

Rasmiy ma'lumotlar davlat ishtirokidagi banklarning tizimdagi roli hanuz yuqori ekanini ko'rsatadi. Biroq 2025-yil 1-dekabr holatiga ularning bank tizimi aktivlaridagi

ulushi 65 foiz bo'lib, 70 foizlik darajadan pastdir. Kreditlardagi ulush 68 foiz, depozitlardagi ulush esa 53 foizni tashkil etgan [5].

4-jadval

O'zbekiston bank tizimi uchun asosiy prudensial minimum talablar (2025-yil)

Prudensial ko'rsatkich	Minimum talab, %
HQLA / jami aktivlar	10
Tezkor likvidlilik koeffitsienti	25
LCR	100
NSFR	100
Umumiy kapital yetarliligi (CAR)	13
Tier 1 kapital	10
CET1	8
Capital Conservation Buffer	3
Leverage koeffitsienti	6

Bank tizimining muhim tarkibiy tendensiyalaridan biri dollarizatsiyaning pasayishidir. 2024-yil 1-dekabrda 2025-yil 1-dekabrgacha xorijiy valyutadagi kreditlar

ulushi 43 foizdan 38 foizga, xorijiy valyutadagi depozitlar ulushi esa 26 foizdan 21 foizga kamaygan. Har ikkala ko'rsatkich bo'yicha pasayish 5 foiz punktni tashkil etadi [17].

5-jadval

Bank tizimida valyuta tarkibining o'zgarishi (2024-2025)

Ko'rsatkich	01.12.2024, %	01.12.2025, %	O'zgarish, foiz punkt
Aktivlarning xorijiy valyutadagi ulushi	42	37	-5
Kreditlarning xorijiy valyutadagi ulushi	43	38	-5
Depozitlarning xorijiy valyutadagi ulushi	26	21	-5

IMF-Jahon banki FSAP baholovi bank tizimining umumiy barqarorligini ijobiy qayd etgan bo'lsa-da, kredit riski, aktivlar tasnifi, riskka asoslangan nazorat va stress-test jarayonlarini yanada kuchaytirish zarurligini ko'rsatadi. Shuning uchun likvidlilikning yuqori joriy ko'rsatkichlari boshqa prudensial risklarni e'tibordan chetda qoldirish uchun asos bo'la olmaydi [3; 4].

Xulosa va takliflar.

Tijorat banklarida likvidlilikni tartibga solish amaliyotining zamonaviy holati va rivojlanish tendensiyalarini kompleks tahlil qilish asosida quyidagi ilmiy va amaliy xulosalarga kelindi:

Birinchidan, 2025-yil 1-oktabr holatiga O'zbekiston bank tizimida LCR 199,7 foiz va NSFR 115,8 foizni tashkil etib, har ikkala ko'rsatkich 100 foizlik minimumdan yuqori bo'lgan. LCR minimumdan qariyb ikki baravar yuqori, NSFR esa 15,8 foiz punkt yuqori darajada shakllangan [20].

Ikkinchidan, HQLA agregat ko'rsatkichlari bank tizimining qisqa muddatli likvidlilik buferi mustahkamlanganini ko'rsatadi. HQLA hajmi 2024-yil 1-yanvardagi 96,9 trln so'mdan 2025-yil 1-oktabrda 150,2 trln so'mga oshgan, uning jami aktivlardagi ulushi esa 14,9 foizdan 18,0 foizga ko'tarilgan [3; 20].

Uchinchidan, bank tizimida dollarizatsiyaning pasayish tendensiyasi

davom etgan. 2024-yil 1-dekabrda 2025-yil 1-dekabrgacha depozitlar dollarizatsiyasi 26 foizdan 21 foizga, kreditlar dollarizatsiyasi 43 foizdan 38 foizga kamaygan. Har ikkala ko'rsatkich bo'yicha pasayish 5 foiz punktni tashkil etgan [17].

To'rtinchidan, O'zbekistonda LCR, NSFR, kapital va leverage bo'yicha prudensial minimumlar amal qilmoqda. Shu bilan birga, 2025-yilgi FSAP bank nazorati, konsolidatsiyalashgan nazorat, aktivlar tasnifi va riskka asoslangan yondashuvni yanada takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi [4].

Beshinchidan, raqamli to'lov ekotizimining kengayishi sharoitida kunlik (intraday) likvidlilikni tezkor kuzatish, favqulodda likvidlilik ehtiyojlarini oldindan baholash va D-SIBlar bo'yicha kuchaytirilgan monitoringni rivojlantirish navbatdagi ustuvor yo'nalishlardan biridir.

Amaliy takliflar sifatida quyidagilar ilgari suriladi: (1) LCR va NSFRni banklar va valyutalar kesimida muntazam ochiq e'lon qilishni kengaytirish; (2) D-SIBlar bo'yicha likvidlilik stress-testlarini chuqurlashtirish; (3) kunlik likvidlilik monitoringini raqamli to'lov oqimlari bilan integratsiya qilish; (4) davlat ishtirokidagi banklarning barqaror bozor moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish; (5) valyuta nomutanosibligini kamaytirish va milliy valyutadagi uzoq muddatli resurs bazasini kengaytirish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Basel Committee on Banking Supervision (BCBS). *Basel III: The Liquidity Coverage Ratio and Liquidity Risk Monitoring Tools*. — Basel: Bank for International Settlements, 2013. — 75 p.
2. Basel Committee on Banking Supervision (BCBS). *Basel III: The Net Stable Funding Ratio*. — Basel: Bank for International Settlements, 2014. — 17 p.
3. International Monetary Fund (IMF). *Republic of Uzbekistan: Financial Sector Assessment Program — Financial System Stability Assessment*. IMF Country Report No. 25/145. — Washington, DC: International Monetary Fund, 2025. — 45 p. — DOI: 10.5089/9798229015103.002.
4. International Monetary Fund (IMF). *Republic of Uzbekistan: Financial Sector Assessment Program — Detailed Assessment of Observance — Basel Core Principles for Effective Banking Supervision*. IMF Country Report No. 25/227. — Washington, DC: International Monetary Fund, 2025. — 328 p. — DOI: 10.5089/9798229019811.002.
5. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. *Information on Major Indicators of Commercial Banks as of December 1, 2025*. — Toshkent, 2025. — 23 December 2025. — <https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/3182879/>
6. Diamond D.W., Dybvig P.H. *Bank Runs, Deposit Insurance, and Liquidity* // *Journal of Political Economy*. — 1983. — Vol. 91, No. 3. — P. 401–419. — DOI: 10.1086/261155.
7. Holmström B., Tirole J. *Private and Public Supply of Liquidity* // *Journal of Political Economy*. — 1998. — Vol. 106, No. 1. — P. 1–40. — DOI: 10.1086/250001.
8. Holmström B., Tirole J. *Inside and Outside Liquidity*. — Cambridge, MA: The MIT Press, 2011. — 264 p. — DOI: 10.7551/mitpress/9780262015783.001.0001.
9. Allen F., Gale D. *Financial Contagion* // *Journal of Political Economy*. — 2000. — Vol. 108, No. 1. — P. 1–33. — DOI: 10.1086/262109.
10. Bordeleau É., Graham C. *The Impact of Liquidity on Bank Profitability*. Bank of Canada Working Paper No. 2010-38. — Ottawa: Bank of Canada, 2010. — 23 p.
11. Distinguin I., Roulet C., Tarazi A. *Bank Regulatory Capital and Liquidity: Evidence from US and European Publicly Traded Banks* // *Journal of Banking & Finance*. — 2013. — Vol. 37, No. 9. — P. 3295–3317. — DOI: 10.1016/j.jbankfin.2013.04.027.
12. Abdullayeva Sh.Z., Azizov U.O'. *Bank ishi. 1-qism*. — Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2019. — 540 b.
13. Abdullayeva Sh.Z., Azizov U.O'. *Bank ishi. 2-qism*. — Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2019. — 536 b.
14. Karaliyev T.M., Sayfiddinov I.F. *Tijorat banklari faoliyatini tartibga solish va nazorati*. — Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2019. — 298 b.
15. O'zbekiston Respublikasi. *"Banklar va bank faoliyati to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni (yangi tahrir)*. — O'RQ-580-son, 2019-yil 5-noyabr.
16. O'zbekiston Respublikasi. *"O'zbekiston Respublikasining Markaziy banki to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuni (yangi tahrir)*. — O'RQ-582-son, 2019-yil 11-noyabr.
17. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. *Information on Main Indicators of Banking Sector as of December 1, 2025*. — Toshkent, 2025. — 23 December 2025. — <https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/3182878/>
18. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. *Financial Stability Report for H1 2025*. — Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki, 2025.
19. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. *Domestic Systemically Important Banks for 2025*. — Toshkent, 2024. — 13 November 2024. — https://cbu.uz/en/press_center/releases/1952409/
20. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. *Liquidity Dynamics of Banking Sector, as of October 1, 2025*. — Toshkent, 2025. — 23 October 2025. — <https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/2948478/>